

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének

2012. március 8-án
tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Nemzeti összetartozás jegyében állítandó emlékműre kiírt pályázat elbírálása

Iktatószám: 6460/2012.

Melléklet: - 1.sz.: Képző- és Iparművészeti Lektorátus véleménye

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Vikor László hatósági és adóiroda vezetője

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Gazdasági, Településfejlesztési Bizottság	SZMSZ 1. melléklet II/C.) 12. pont
Ideiglenes Bizottság	218/2011. (XI.24.) Kt. határozat

Meghívott:

- **Fűkő Béla** (7623 Pécs, Mezőszél u. 3/B.) szobrászművész,
- **Mosonyi Tamás** (7635 Pécs, Mogyorós köz 1.) szobrászművész,
- **Vanyúr István** (7900 Szigetvár, Istvánffy M. u. 8.) szobrászművész

Határozatot kapja:

- **Képző- és Iparművészeti Lektorátus** (1014 Bp., Úri u. 54-56.),
- **Fűkő Béla** szobrászművész,
- **Mosonyi Tamás** szobrászművész,
- **Vanyúr István** szobrászművész

Tisztelt Képviselő-testület!

A 134/2011. (VI.23.) számon határoztuk el, hogy Komló Város Önkormányzata a Nemzeti Összetartozás jegyében emlékművet kíván állítani a trianoni békediktátum évfordulójára. A 184/2011. (IX.29.) számú határozatunkban a **11731063-15331524-10460003** számú alszámla megnyitásáról döntöttünk, amelyre az emlékmű felállításának előkészítési és létesítési költségeinek fedezésére közcélú adományokat várunk. Az alszámlán felhalmozott egyenleg legkésőbb 2013. december 20-ig használható fel erre a célra. A 218/2011. (XI.24.) számon döntöttünk meghívásos pályázatról, amelynek leadási határideje 2012. január 31-e volt. Valamennyi meghívott szobrászművész határidőre leadta az 1:5 léptékű modelljét.

A leadott terveket véleményeztetni kell a Képző- és Iparművészeti Lektorátussal, amely bírálat 2012. február 14-én megtörtént. A vonatkozó szakvélemény 1. számú mellékletként került csatolásra.

Az alszámla megnyitása kapcsán hozott határozatunknak megfelelően, kiíráskor fenntartottuk azt a jogunkat, hogy a pályázaton indult valamennyi művész tervezési (részvételi) díjának egyidejű kifizetésével a pályázaton nyertes alkotás megvalósítását későbbi határidőre rendeli meg a Képviselő-testület. Így érvényesül az a feltétel, hogy az alszámlán lévő összeg függvényében kerülhet sor **külön határozat alapján** a megvalósításra. Mindezeknek megfelelően legkésőbb a 2013. december 20-i számlaegyenleg függvényében dönthetünk az emlékmű megvalósításáról. E határidő jogvesztő, ezt követően az érintett szobrászművész szabadon rendelkezik alkotása felett.

A 218/2011. (XI.24.) számú határozatunkban ideiglenes bizottság létrehozásáról is döntöttünk, amelynek feladata, hogy az SZMSZ. szerint hatáskörrel rendelkező bizottság mellett szintén véleményezze a benyújtott terveket. Az Ideiglenes Bizottság a Vanyúr István által II. számon benyújtott, szembenézetből Nagy-Magyarország körvonalát adó pályaművét javasolja pályázaton nyertesként kihirdetni.

Felhívom a Tisztelt Képviselők figyelmét, hogy a benyújtott modellek előzetesen is megtekinthetők hivatalunkban, amelyet a hatósági és adóiroda vezetőjénél kell kezdeményezniük. A benyújtott modellek a Képviselő-testület ülésén is ki lesznek állítva.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a bizottsági vélemények ismeretében döntsön a pályázaton nyertes emlékműről!

Határozati javaslat:

Képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, a Gazdasági, Településfejlesztési Bizottság, valamint a Képviselő-testület 218/2011. (XI.24.) Kt. határozatával létrehozott Ideiglenes Bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta a Nemzeti Összetartozás jegyében állítandó emlékműre kiírt pályázatra benyújtott munkákról szóló előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

1. Képviselő-testület pályaművét nyilvánítja nyertesnek azzal, hogy az emlékmű megépítéséről külön határozattal dönt legkésőbb 2013. december 31-ig. Amennyiben a „Nemzeti összetartozás emlékmű” megnevezésű alszámlán nem jelentkezik legkésőbb 2013. december 20-án a megvalósításhoz szükséges 2,4 millió Ft-os egyenleg, akkor a pályázaton nyertes emlékmű megrendelésére a későbbiekben sem kerülhet sor, alkotásával 2014. január 1-jétől szabadon rendelkezhet szobrászművész.

2. Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a pályázatra meghívott szobrászművészek egyenkénti 200.000 Ft összegű tervezési (részvételi) díjának kifizetéséről.

Felelős: Polics József polgármester

Határidő: 2012. március 31.

Komló, 2012. február 24.

Polics József
polgármester

1. számú melléklet

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI LEKTORÁTUS

1014 Budapest, Üri u. 54 -56. Postacím: 1250 Budapest 1. Pf. 17.
lektoratus@lektoratus.hu Fax: +36 1 3561764 Tel.: +36 1 3567444/189

Előadó: dr. Matits Ferenc
Ügyiratszám: Sz/17/2012.

Az 1991. évi XX. törvény 109. § (1., 2.) bekezdése alapján készült

S Z A K V É L E M É N Y

Komló Város Polgármesteri Hivatala pályázatot írt ki *Trianon- emlékmű* tervezésére, amelyet a Kossuth Lajos utca és a 48-as tér által határolt, a Petőfi-szobortól keletre eső – a Lektorátus által Hszle/23/2011. javasolt – parkosított területen szándékoznak felállítani.
A pályázatra a 3 felkért alkotótól a megadott határidőig 4 érvényes pályamunka érkezett be.

Vanyúr István (7900 Szigetvár, Szulimán u. 72.): Trianon- emlékmű I.

A tervezet szerint az emlékmű 250x120x20 cm-es, tetején lekerekített, fekete gránitlapból és elé illesztett 200x80x20 cm-es tetején lekerekített vörös gránitlapból áll. A hátsó, íves TRIANON feliratú lap tetején bronz, 60 cm magas, szárnyait szétártó turulmadár. Az elől álló lap felső mezőjében az íves záródás kör alakká egészül ki, amelynek külső íve négy cikkelyre osztott, 35 cm átmérőjű középterébe Magyarország címere kerül. A kör alatt 7 cm-es homokfűvott betűkkel 1920 évszám. Az évszám alatt bronz, 70 cm magas, síró asszonyt ábrázoló relief.
A talajszint felett 50 cm magasságú, füvesített dombra kerülő, beton talapzatú, körbejárható emlékműhöz egy lépcsőfok vezet. Az emlékmű körül, illetve az odavezető út hasított mészkőlap burkolat. Az emlékmű hátoldalára kerül a technikai felirat.

Az egynézetű, sírplasztikaként értékelhető emlékműterv korábbi korok plasztikai megfogalmazását idézi. A két különböző színű gránit, valamint a bronz címer szerepeltetése a tervezetet túlságosan színessé teszi, ami nem válik a mű előnyére. A turul és a síró nő alakjának a modellen való bemutatása plasztikailag nem megoldott.

Megvalósítása nem javasolt.

Fűkő Béla (7623 Pécs, Mezőszél u. 3/b): Trianoni békediktátum emlékmű

A tervezett emlékmű főeleme 40 cm átmérőjű, fehér színű vietnámi márvány gömb, amelynek felületén a mai Magyarország és az elcsatolt területek faragással kialakított reliefábrázolása jelenik meg.
A plasztika háromosztású, teraszos kialakítású, 100 cm magasságú füvesített földhalom közepére kerül. A tervezet szerint az egymásra helyezett csonka kúpok méretezése alulról fölfelé 20cmxØ300 cm, 30cmxØ 240cm, 50cmxØ150cm. A teraszok rézsűje 95°-os. A felső terasz zúzott kővel, vagy macskakővel borított, hasonlóan a legelső körteraszt körülvevő 80 cm széles körsétány borításához.

Landart szemléletű, visszafogott formavilágú pályamű. A teraszos elrendezésű, füvesített posztamensre helyezett emlékkő ötlete támogatható, azonban a szakértői vélemény szerint a tervezet centralitása zavaró, amelyen esetleges térszervezési módosítás segíthet.

A bemutatott modell, a csatolt dokumentáció gondossága, egymásnak való megfelelése ellentmondásos: a pályázó által készített modell nem gömb, továbbá az azon ábrázolásra kerülő földrajzi területek megjelenítése esetleges, a leírásban csonka gúla szerepelnek, a modellen kör alapterületű formák jelennek meg. A pályamű megvalósíthatósága technikai problémákat vet fel: komoly alépítményt igényel, a gyűrűsen elhelyezkedő, füvesített felületek maradandósága nem biztosítható.

Esetleges köztérre kerüléséről dönteni csakis a módosítást követően, újabb szakértői vélemény kikérése után javasolt.

Vanyúr István: Trianon-emlékmű II.

A pályamű 1 m magas dombon, 7 cm vastag, eltérő magasságú és formájú vörös gránitlapok, szembenézetből Nagy-Magyarország körvonalát adják ki, míg felülnézetből a mai Magyarország térképét rajzolják ki. Két középső lapon 30 cm magas, bronz magyar címer és a TRIANON 1920 vésett felirat látható. A füves, rézsús domb körül szürke mészkő járólapok.

A pályázati célkitűzéseket művészi módon legjobban tükröző tervezet. Az alábetonozott füvesített dombon a művész által kidolgozott rendszerben elhelyezett kőlapok anyagválasztása a szakértői vélemény szerint módosulhat. A könnyen törő, vörös gránitlapok helyett mészkőlapok alkalmazása meggondolandó.

A kővek Nagy-Magyarország kontúrját jól kirajzolják, de felülnézetük rajzolata nem érzékelhető. A szakértői vélemény szerint a földrajzi alakzatot megjelenítő füvesített domb esetében, annak az időjárassal szembeni ellenálló képességét figyelembevéve megoldást kell választani. Az emlékműre helyezett címer és a felirat ne idegen anyagból készüljön, hanem azok legyen a kőbe vésvé.

Felállítása – módosításokkal – javasolt.

Mosonyi Tamás (7632 Pécs, Regina u. 3.): Trianon-emlékmű

A pályamű az alkotói elképzelés és dokumentáció szerint, 250 cm átmérőjű kavicsos területen, 200 cm átmérőjű, négyfelé osztott vaslemez szélén, 4 eltérő méretű figura áll, amelyek közül a legmagasabb 200 cm, a legalacsonyabb 100 cm. A férfi, nő, fiú és leány alakok felülete különböző kővekből, rozsdamentes acéldarabokból épül fel, míg a belső, egymás felé néző felületük felfényezett acél. A kör közepéről fény lövell ki. A tervezett emlékmű belsejébe a műleírás szerint, az alakok közötti 4 járaton át be lehet menni.

Trianon tragédiáját a szétszakadt kör, a szétszakadt család szimbolizálja. A megformálás rendhagyó, a modell technikai megjelenítése látványos kisplasztika.

A tükröződő felület és durva külső közti kontraszt, az artisztikus anyaghasználat, a kontúrok, a fényreflexió, a mesterséges megvilágítás érdekes művészi effektusokat hoznak létre. A szakértői vélemény szerint az alakok belső polírozása, szabad térben nem marad fényes, továbbá a különböző anyagok eltérő hőtágulási együtthatói miatt, az emlékmű kültéri elhelyezése problémákat vet fel. A tervezett plasztika akár nagyobb, monumentálisabb méretű is lehetne, a pályamű az adott parkhoz mérten kicsinek tűnik.

Megvalósítása nem javasolt.

A Képző és Iparművészeti Lektorátus – a szakértők véleménye alapján – *első sorban Vanyúr István II. számú pályamunkáját esetlegesen – újabb szakvéleményezést követően – Fűkő Béla tervezetét javasolja megvalósításra.*

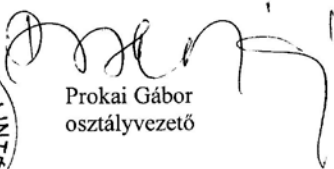
A szakértők megállapították, hogy a pályázat eredményesen lezajlott, a művészeknek a részvételi díj kifizethető.

Szakértők: Drabik István, Paulikovics Iván szobrászművészek, a Lektorátus részéről dr. Matits Ferenc művészeti főtanácsadó.

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus a mellékelt számla szerinti bírálati díjat számol fel.

Budapest, 2012. február 21.

Prokai Gábor
osztályvezető

Kapják:

- Fűkő Béla szobrászművész
- Mosonyi Tamás szobrászművész
- Vanyúr István szobrászművész
- Komló Város Polgármesteri Hivatala
Polics József polgármester
- dr. Vikor László hatósági és adóiroda vezető
- Irattár

7623 Pécs, Mezőszél u. 3/b
7632 Pécs, Regina u. 3.
7900 Szigetvár, Szulimán u. 72.
7300 Komló, Városház tér 3. Pf. 87.
ado.ph@komlo.hu